

Asia: VN/34558/2023

## Luonnos hallituksen esitykseksi rakentamislain muuttamisesta

### Lausunnonantajan lausunto

#### 1. Kommentteja rakentamislain muutoksista

Rakentamislain korjaussarjan kohtaan ”Ilmastaselvitys” esitämme lausuntonamme seuraavaa:

Ilmastaselvitys -osiossa on edellytetty tiettyihin rakennustyyppeihin kuuluvilta uudisrakennuskohteilta hiilijalanjälkeä ja hiilikädenjälkeä koskeva ilmastaselvitys. Ilmastaselvitys on luonnoksessa rajoitettu vain osaan rakennus- ja tekniikkaosista ja rakennuspaikka ja sen olosuhteet on ilmeisesti rajattu vaadittavan ilmastaselvityksen ulkopuolelle. Rakentamislain korjaussarjasta ilmenee, että myöhemmin esitettävällä tavalla rakennushankkeille asetettaisiin ilmastoa koskevat raja-arvot.

Ilmastaselvitys pitäisi sen tärkeyden takia mielestämme kohdistaa kaikkiin rakennusluvan alaisiin rakennuksiin niiden käyttötarkoituksesta riippumatta. Selvityksen laajuuden pitäisi olla myös koko rakennushanketta koskeva. Siten käyttötarkoituluokan 9. rakennukset ja korjausrakentaminen tulisi saattaa ilmastaselvityksen piiriin. Korjausrakentamisen ilmastovaikutukset ovat uudisrakentamisen luokkaa, jopa sitä suuremmat. Erikoisrakentamisessa suunnittelu- ja toteutusratkaisujen valinnalla on tavanomaista rakentamista vielä paljon enemmän ilmastovaikutuksia. Kattavilla rakentamiseen kohdistuvilla ilmastaselvityksillä saadaan määritettyä koko maan rakentamisen ilmastovaikutukset. Rakentamisen suuren ilmastovaikutuksen vuoksi kaikkien rakennushankkeisiin ryhtyvien ymmärrystä rakentamisen ilmastovaikutuksista pitäisi lisätä.

Raja-arvojen laadinnassa tulisi ottaa huomioon erot rakennushankkeiden toiminnassa, tilaominaisuuksissa, rakennuspaikan olosuhteissa ja kaavavaatimuksissa, suunnitteluratkaisujen valinnassa, työmaatehtävien toteuttamisessa sekä korjausrakentamisessa vanhaan rakennukseen kohdistuvissa korjausohjelmissä. Tulevaisuudessa raja-arvomenettelyn piirissä pitäisi olla rakennuksen koko elinkaari. Tämä puoltaa sitä, että rakennus- ja tekniikkaosille kohdistuvien mahdollisten taulukkoarvojen sijasta raja-arvot pitäisi asettaa rakentamistalouden tapaan tilakohtaisesti tiloille jo ennen suunnittelua ja rakentamista. Raja-arvot olisivat tällöin hankekohtaisia

ja riippuvaisia toiminnan edellyttämien tilojen määrästä ja tilavaatimuksista sekä rakennuspaikkaan liittyvistä reunaehdoista ja olosuhteista. Suunnittelu- ja rakentamiskäytännöillä sitten osoitetaan, että raja-arvoissa pysytään. Vain näin menetellen raja-arvoilla on rakennushankkeita ja rakennusalaa ohjaava vaikutus.

Raja-arvoissa pysymistä tulisi valvoa rakennuslupaa haettaessa. Luvan hakijan tulisi tällöin riittävällä luotettavuudella osoittaa, että lupa-asiakirjojen mukainen hanke on toteutettavissa ja valmis rakennus ylläpidettävissä raja-arvojen puitteissa.

Tilakohtaisten raja-arvojen tasoa ja kireyttä voidaan niitä ylläpitämällä muuttaa toteutettujen hankkeiden perusteella tai kun ilmastovaatimusten kireystasoa halutaan muuttaa.

Haahtela-kehitys Oy

Yrjänä Haahtela

Professori

**2. Esityksen mukaan Ilmastaselvityksessä tulisi raportoida uuden rakennuksen hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki. Asetusvalmistelun helpottamista varten kysymme, tulisiko näkemyksesi mukaan vähähiilisyyssarviointi tehdä rakennukselle sekä rakennuspaikalle (rakennuspaikalla tarkoitetaan mm. rakennuksen perustuksia), vaikka hiilijalanjäljen raja-arvot on suunniteltu koskevan vain rakennusta?**

**Vastaus:**

**A: Ilmastaselvityksen tulisi sisältää vain rakennuksen hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki**

**B: Ilmastaselvityksen tulisi sisältää rakennuksen sekä rakennuspaikan hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki**

B

**3. Minkälaisia taloudellisia vaikutuksia arvioit esitetyillä muutoksilla olevan edustamasi tahon kannalta?**

-

**4. Kommenteja alueidenkäyttölain 57, 188 a ja 197 §:stä**

-

**5. Kommenteja ympäristönsuojelulain 156 b §:stä**

-

**6. Kommenteja laista viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympärisövaikutusten arvioinnista annetun lain 7 §:n muuttamisesta**

-

Santasalo Emilia  
Haahtela-kehitys Oy - Yrjänä Haahtela, professori